

“తను ఆరోగ్యం మనిషి.. నన్ను అర్థం చేసుకోదు!”
 కాఫీ కప్పుని గుండ్రంగా తిప్పుతూ అన్నాడు ప్రతాప్.
 నేను నవ్వుతూ “నువ్వెప్పుడైనా నీ శ్రీమతిని అర్థం చేసుకోవడా
 నికీ ప్రయత్నించావా?” అడిగాను.

అతని ముఖంలో గాంభీర్యం ప్రవేశించింది.
 “ప్రాద్దులు లేస్తే ఎంత టెన్షన్ గా వుంటాయో బిజినెస్ వ్యవహారాలు- నీకు తెలియవా సందా ఎప్పుడో ఒక ఆదివారం ఇంట్లో వుంటాను. తన సినిమాకో, బంధువుల ఇంటికో తీసుకెళ్తానని పండుగొస్తే చీరలు కొనిపెట్టాను. డబ్బొచ్చినా డల్లా నగలు చేయిస్తాను. ఫ్లాట్ కొన్నాను. కా కొన్నాను. పిల్లల పేర్లమీద సేవింగ్స్ చేస్తాను. త నేనే తక్కువ చెయ్యడం లేదు” అన్నాడు.

“తను మాత్రం ఏం తక్కువ చేస్తోంది? రు వంట చేస్తోంది. ఇల్లు నీట్ గా వుంచు తోంది. పిల్లల్ని పెంచుతోంది. మీ అమ్మానాన్నలకి సేవలు చేస్తోంది. నాలాంటి ఫ్రెండ్స్ ని ఇళ్లకి తీసుకెళ్తే నవ్వుతూ మాట్లాడి అతిథి మర్యాదలు చేస్తోంది. ఇంకా తననుండి ఏం ఆశిస్తు న్నావు?” అన్నాను.

అతను తలెత్తి నా కళ్లల్లోకి సీరియస్ చూసాడు. “చెప్పనా?” అడిగాను.

“చెప్పు” అన్నాను.
 “స్పందన! ఇండాకా నేను జోక్ చేసినప్పుడు నువ్వు నవ్వావు చూడూ... అలాంటివి! సాహిత్యం తెలీదు... సంగీతమంటే ఆసక్తి లేదు... ప్రకృతి సౌందర్యం మీద రసాస్వాదన లేదు!...”

అతన్ని ఆపుతూ “వాకిట నిలబడి అడు చప్పుడైన యప్పుడెళ్ల... ఆత్రముతో నీవె వచ్చితివి భ్రమపడి చూతు నాథ! అనదనా నీ బాధ?” సీరియస్ గా వుండడానికి ప్రయత్నిస్తూ అడిగాను.

“నా ప్రాబ్లెం నీకు జోక్ అయిపోయిందా? వుడుక్కుంటూ అన్నాడు.

నేను కప్పులు తీసుకెళ్లి సింక్ లో పెడు “సాయంత్రం రవీంద్రభారతిలో పర్సన్ సుల్తా కన్సర్ట్ వుంది. నేనూ మా కజిన్ వెళ్తున్నాం... ఇంట్లో టికెట్ ట్రై చేస్తే వస్తావా?” అన్నాను.

“తప్పకుండా!” అతని ముఖంలో ఆనందం తొంగిచూసింది.

ప్రతాప్ చాలా భావుకుడు. చేసే రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్సులకి అతని అభిప్రాయాలకి పొంతన లేదు. విపరీతంగా పుస్తకాలు కొంటాడు. మ్యూజిక్ అంట చెవి కోసుకుంటాడు. ముఖ్యంగా నేను వ్రాసే కలంటే ఇష్టం చూపిస్తాడు.

‘ఆకాశం ఏడురంగుల చీర ఆరేసుకుంటే భూదేవి మనసు పడి తన చీరకు ఆ రంగు పువ్వులు కుట్టుకుంటోంది’ అని నేను వ్రాసే “ఆహా... ఓహో...” అంటూ చప్పట్లు కొట్టి క

పడ్డ ప్రతివాళ్లకి ఆ వాక్యం చదివి వినిపిస్తాడు.
 హాస్పిటల్ నుండి అలిసిపోయిచ్చిన రాజీవ్ తో “నీ భార్య గొప్పతనం నీకు తెలియడం లేదు రా... తన పేరు చెప్తేనే అందరూ అంత గొప్ప రచయిత్ర మీకు తెలుసా అని నన్ను ఈర్ష్యగా చూస్తుంటారు” అంటాడు.

రాజీవ్ నీరసంగా నవ్వి “సంధ్యా... ఓ కప్పు కాఫీ...” అని మంచం ఎక్కేస్తాడు.

ప్రతాప్ ఎన్నోసార్లు నా కథలు రాజీవ్ కి చదివి విని పించాలని ప్రయత్నించి ఓడిపోయాడు. వాళ్లిద్దరూ

చిన్నప్పుడు కలిసి చదువుకున్నారు.
 నేను వైట్ చుడీదార్ లో ముస్తాబై సాయంత్రం ప్రోగ్రాంకి బయల్దేరాను.

“సంధ్యా... మనిషన్నవాడికి భావుకత్వం వుండాలి. నువ్వు నాకు చాలా నచ్చడానికి నీ డ్రెస్ సెనే ముఖ్యకారణం, ఈవినింగ్స్ లైట్ కలర్స్ ఆప్ల దంగా వుంటాయి. నిర్మల అర్థం చేసుకోదు. ఎప్పుడూ ముదురు నీలం, ఆకుపచ్చలే కట్టుకుని తయ్యారవుతుంది” అన్నాడు.

“నువ్వు చెప్పు- నీతో వచ్చినప్పుడు నీకిష్టమైన రంగులు కట్టుకోమని” అన్నాను.

“కారు తీసుకెళ్తున్నావా?” అడిగాడు రాజీవ్.

“ఆ... నీకు కావాలా?” అడిగాను.

“అక్కర్లేదు... జాగ్రత్త!” అన్నాడు.

“సంధ్యాకి నువ్వు జాగ్రత్తలు చెప్పక్కర్లేదులే. షి ఈజ్ వెరీ కాన్సిడెంట్” అన్నాడు ప్రతాప్.

ప్రతాప్ సన్ డేస్ తప్పకుండా మా ఇంటికిస్తాడు. అతని వల్ల నేను పొగడ్డలకి ఎడ్జిక్ట్ అయిపోతున్నానే మోనని నాకు అప్పుడప్పుడూ అనుమానం వస్తుంటుంది.

“రేపు మా పాపాయి స్కూల్ కెళ్లాలి. మీటింగ్ వుంది” అన్నాడు.

అతను తరచూ “టైం లేదు... చచ్చిపోతున్నాను. టెలిఫోన్ బిల్ కట్టాలి... మా అత్తగారు ఊరెళ్తున్నారు. స్టేషన్ కెళ్లి రిజర్వేషన్ చేయించాలి... బాబుని డాక్టర్ దగ్గరకి తీసుకెళ్లాలి” అని చెప్తూ హడావిడి పడిపోతుంటాడు.

రాజీవ్ కి ఎప్పుడూ అలా టెన్షన్ పడే అవసరం రాలేదు. అన్నీ చూసుకోడానికి నేనున్నాను. అందుకే

నేను చేసే స్కూల్ టీచర్ ఉద్యోగానికి రిజైన్ చేసేసాను కూడా! రాజీవ్ ఒక డాక్టర్. అర్ధరాత్రి ఫోన్ వచ్చినా లేచి వెళ్లిపోవాల్సిన ప్రాఫెషన్. అలాంటప్పుడు నేను ఇంట్లో వుండడం చాలా అవసరం అనిపించింది. అలా ఇల్లు చూసుకోవడం నా బాధ్యత అన్నట్లే రాజీవ్ ప్రవర్తిస్తాడు. అలా అని నా సరదాలూ, స్నేహితులూ, వ్యాపకాలూ... వేటికీ అభ్యంతరపెట్టడు.

“నేను ఇంటికి రాగానే నువ్వు కనిపించకపోతే ఎలా?” అనడు.

“ఈరోజు ఇంత సింపుల్ గా చేసావేం వంట, పగలంతా ఖాళీనేగా!” అనడు.

నా చీర గురించి, నేను వ్రాసే కథల గురించి, నా వంట గురించి పెద్దగా పట్టించుకోడు. నాకదే బావుంటుంది. జీవిత భాగస్వాముల మధ్య కాస్త ఎడం వుండాలి... అప్పుడే ఊపిరాడుంది. అన్నింటికీ పట్టించుకుంటూ నావెంట వుండటమో, లేదా తనని అంటిపెట్టుకునే నేనుండాలని డిమాండ్ చెయ్యడమో రాజీవ్ చెయ్యడు.

అందుకే అతను నన్ను పనిగట్టుకు పొగడడన్న బాధ నాకు లేదు!

ప్రతాప్ సమయం వచ్చినప్పుడల్లా నిర్మల గురించి అసంతృప్తి వ్యక్తం చేస్తుంటాడు. నిర్మలంగా నవ్వుతూ నీట్ గా తయ్యారయి వుండే నిర్మలలో నాకెప్పుడూ ఏ లోటూ కనిపించలేదు మరి!

ప్రతాప్ చెప్తున్న కారణాలన్నీ వింటే మాత్రం అతనికి ఇంట్లో మంచి కంపెనియన్ లేదనిపిస్తుంది. తరచూ అతను ‘వేవ్ లెంగ్’ అన్న పదం ప్రయోగిస్తాడు. నిజంగానే అది కలవకపోతే కలిసి బ్రతకడం దుర్భరమేమో... నాకు ఎన్నడూ రాజీవ్ లో అలాంటి సమస్య రాకపోవడానికి కారణం నా ఇతర వ్యాపకాలూ, స్నేహితులూనేమో!

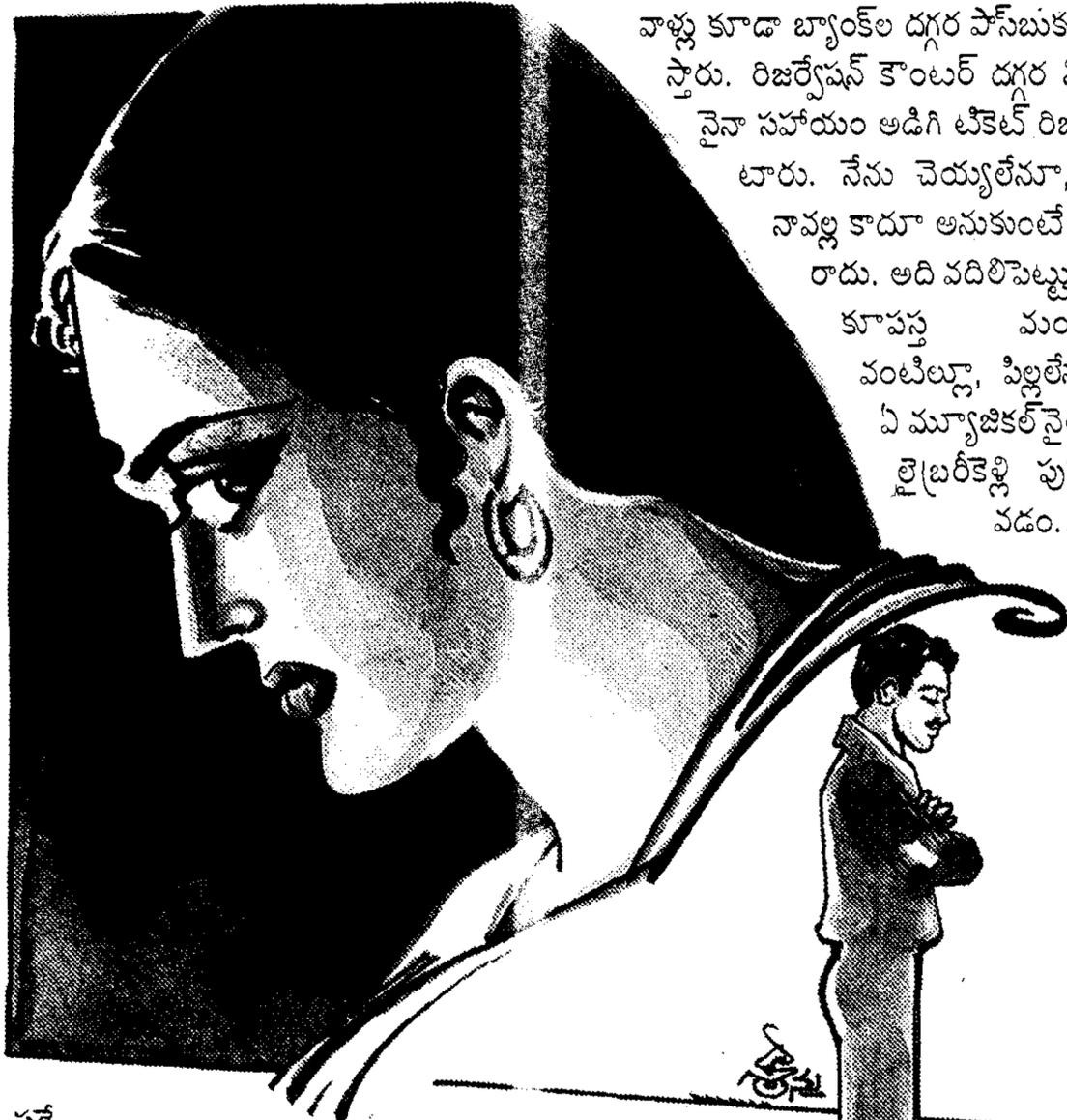
నేను బ్యాంక్ కి వెళ్తుంటే దార్లో ప్రతాప్ ఎదురుపడ్డాడు. చాలా కంగారుగా వచ్చి. “సంధ్యా... మీ ఇంటికి వెళ్తున్నాను. నిర్మల అక్కయ్యగారికి ఏక్సి డెంట్ అయిందిట. అర్జెంట్ గా తను వెళ్లి చూడాలంటోంది. నేను ఓ ఇంపార్టెంట్ ఎపాయింట్ మెంట్ తీసుకున్నాను. నువ్వేం అనుకోకుండా... కాస్త తనని హాస్పిటల్ దగ్గర డ్రాప్ చేసేయ్యవా?” అని రిక్వెస్ట్ చేసాడు.

“బ్యాంక్ కి అర్జెంట్ గా వెళ్లాలి ప్రతాప్! పోనీ... నేను నిర్మలని ఆటో ఎక్కిస్తాను” అన్నాను.

“ఆ ఏరియా నిర్మలకి తెలీదు. ఒక్క-త్తి ఎక్కడికి వెళ్లడం అలవాటు లేదు. హైగా బాబున్నాడు కూడానూ... స్టేజ్ నువ్వు తీసుకెళ్తే నాకు ధైర్యంగా వుంటుంది. నువ్వు డబ్బు కోసం బ్యాంక్ కెళ్లే మాట్లాడే ఎంత కావాలో చెప్పు ఇస్తాను” అన్నాడు.

నేను విధిలేక “సరే” అన్నాను.

ఆ రాత్రి రాజీవ్ కి భోజనం పెట్టూ బ్యాంక్ కి వెళ్లలేకపోయిన కారణం వివరించాను.
 “ఆ హాస్పిటలున్న ఏరియా నిర్మలకి తెలీదు

వాళ్లు కూడా బ్యాంక్ల దగ్గర పోస్టుబుక్కులతో కనిపిస్తారు. రిజర్వేషన్ కాంటర్ దగ్గర నిలబడి ఎవరినైనా సహాయం అడిగి టికెట్ రిజర్వ్ చేసుకొంటారు. నేను చెయ్యలేనూ, వెళ్లేనూ, నావల్ల కాదూ అనుకుంటే ఎన్నటికీ ఏదీ రాదు. అది వదిలిపెట్టు... ఎప్పుడూ కూపస్త మండూకంలాగా వంటిల్లా, పిల్లలేనా? హాయిగా ఏ మ్యూజికల్ నైట్ కో వెళ్లడం, లైబ్రరీకెళ్లి పుస్తకాలు చదవడం... ఏదైనా ఫైన్

మైన ప్రేమకాబట్టి కష్టపడనియ్యను అంటాడు! నీకేం తెలీదు అని తన ఈగోని సంతృప్తి పరుచుకుంటాడు. ఒక్కరోజు కూడా వంట గురించి, మా అత్తగారూ వాళ్లగురించి తప్ప నాతో సంగీతం గురించో, పుస్తకాల గురించో మాట్లాడడు. మామధ్య ఒక్క పొర ఏర్పడిపోయింది. తను నాకన్నా ఉన్నతమైనవాడూ, నేను తన స్థాయికి ఎదగలేనూ అని అనుకుంటేనే అతను హాయిగా వుండగలడు! నేను అతని మాట కాదని ఇండివిడ్యువాలిటీతో వ్యవహరిస్తే... అతను నన్ను వదిలివెళ్ళడమో, లేక మానసికంగా కుమిలిపోవడమో

సరే... నీకు బాగా తెలుసా?" అన్నాడు. "నేనూ మొదటిసారి వెళ్లడం..." చెప్పాను. "నువ్వైతే ఒక్కదానివీ వెనక్కి వచ్చే ప్రాబ్లెం కాదా? నిర్మలకైతేనే ప్రాబ్లెమా? కసారి ఒంటరిగా వెళ్ళే... అదే అలవాటు అవుతుందిగా. నీకు కారు డ్రైవింగ్ పుట్టుకతో వచ్చా? చంటిల్లల్ని డాక్టర్ల దగ్గరకి తిప్పడం, బిల్లులూ లైసెన్సులూ... అన్నీ పెళ్ళికి ముందే అలవాటా? నిర్మల అక్షరాస్యతేని పల్లెటూరి అమ్మాయి కాదే!" అన్నాడు. నేను తెల్లబోయి వింటూ వుండిపోయాను. రాజీవ్ ఇలా మాట్లాడడం నాకు కొత్త! "పెరుగు!" అన్నాడు రాజీవ్. నేను ఆలోచిస్తూనే వడ్డించాను.

ఆర్ట్స్ లో ఇంట్రోస్ట్ర్ వుంటే సాధన చెయ్యడం చెయ్యొచ్చుగా... చూడు... ఎంత బాగా కుడ్తున్నావో... నలుగురికీ ఈ విద్య నేర్పించొచ్చుగా. అసలు చొరవగా పబ్లిక్ లోకి రావేం?" అని అడిగిపోయాను. నిర్మల అప్పటికే కన్నీళ్లు తుడుచుకుంటోంది. "నిర్మలా... సారీ! అనవసరంగా బాధపెట్టాను" అన్నాను బాధగా.

చో స్తాడం! సంధ్యా... నిన్ను పొగుడ్తాడు కదా... అచ్చు నీలాగే నేను ప్రవర్తిస్తే వూరుకుంటాడనుకున్నావా? రాజీవ్ తో నేను మ్యూజిక్ ప్రోగ్రాంకెళ్ళే భరిస్తాడనుకున్నావా? చీరల బదులు వేరే డ్రెస్ వేసుకుంటే మా అత్తమామల ముందు ఊరుకుంటాడనుకున్నావా? నీలాగే నేనే స్వయంగా వెహికల్ డ్రైవ్ చేసుకుంటూ ఎక్కడకైనా వెళ్ళే హర్షిస్తాడనుకుంటున్నావా?... పిచ్చి సంధ్యా... వేరే మగాడి భార్య తనతో సరదాగా చనువుగా వుండాలి... తనతో ప్రతి అభిరుచినీ సంచుకోవాలి... కానీ తన పెళ్లం తన కోసం ఎదురుచూస్తూ వంటింటి గడపలోనే వుండాలి అనుకునే సంకుచితత్వం లోంచి ఇంకా ఎనభై శాతం మగాళ్లు బయటపడలేదు... పడలేరేమో కూడా!" అంది.

★★★ నాలుగు రోజులు పోయాక మా సాపని స్కూలులో వదిలిపెట్టి వచ్చేస్తూ నిర్మల ఇద్దరూ దగ్గర వచ్చేకదా అని వెళ్ళాను. నిర్మల చాలా సంతోషించింది. "నిర్మల... మీ ఆక్కయ్యకెలా వుంది?" అడిగాను. "ఆరోజు చూడడమే. మళ్ళీ వెళ్ళలేదు. ఈయనకి తీరుబడి వుండడం లేదు" అంది. నాకు ఒళ్లు మండింది. పాయింట్ దిగింది. నా ఆప్షన్లు మొదలుపెట్టాను. "నిర్మలా... అన్నింటికీ భర్తల మీద ఆధారపడొక్కరైదు. ఫర్ ఎస్టాంపుల్... గ్యాస్ లీక్ యొక్క పుడో, చంటాడు పడి తల చిట్టగొట్టుకుం పుడో నిర్మాణి ఫోన్ చేసి అతను వచ్చేదాకా ఎక్కడ ఉంటా? అసలేందుకలా ప్రవర్తిస్తావా? చదవరాని

నిర్మల చిన్నగా నవ్వి "లేదు సంధ్యా! నువ్వు కరెక్ట్ గానే అడిగావు. ఇలా అన్నింటికీ అందరి మీదా ఆధారపడి బ్రతకడం ఎంత నరకంగా వుందో నీకు ఇప్పుడైనా తెలియాలి! ప్రతాప నన్ను ఏ పని చేసుకో నివ్వడు. ఒంటరిగా ఎక్కడికీ వెళ్లనివ్వడు... చూడు... ఈ మెమెంట్ నాకు డిబేట్ లో వచ్చింది... ఈ కప్పు కాలేజీలో సింగింగ్ లో వచ్చింది. నేను స్కూల్లో వున్నప్పుడు వాలీబాల్ ఆటలో స్కూల్ టి రిప్రెజెంటేవ్ చేసేదాన్ని తెలుసా?" నేను తెల్లబోయి చూస్తుండిపోయాను.

నాణేనికి మరోవైపు ఏవుందో తెలిసిన నేను ఆళ్ళ ర్యంలో వుండిపోయాను. చాలా జాలేసింది... ప్రతాప మీద! అతను వేసుకునే హిపోక్రసీ ముసుగు మీద! 'మాచ్ ఫిక్సింగులతో ప్రపంచస్థాయి క్రీడలు గెలిచేవాళ్లతో, కళలకి ఎవార్డులు సైతం కాసులతో కొనా అనుకునేవాళ్లతో, భార్యలు తమ ఆధీనంలో వుండాలని మానసికమైన ఒత్తిడుల ద్వారా వాళ్లని ఒప్పించే వాళ్లతో ఈ దేశం... పక్కనించి వెళ్తున్న మునిసిపాలిటీ వ్యాన్ లాగే వుంది!' అనుకున్నాను ముక్కుకి కొంగు అడ్డుపెట్టుకుంటూ.

బలభద్రపాత్రుని రమణి